

УДК 338.436

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АПК У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ

П. Чайковський, аспірант

*Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З.Гжицького*

Ключові слова: конкурентоспроможність АПК, євроінтеграція, регуляторна політика, міжнародні стандарти.

Розглянуто питання конкурентоспроможності АПК в контексті євроінтеграційних процесів України.

Постановка проблеми. Підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу в контексті євроінтеграційних процесів є основним завданням соціально-економічної політики України. Сприятлива макро- та мікроекономічна, фіскальна, регуляторна, інноваційна політика, висока якість освіти й науки закладають фундамент конкурентоспроможності АПК держави.

Конкурентоспроможність агропромислового комплексу складається з конкурентоспроможності окремих підприємств та організації взаємозв'язків між ними. Проблема розробки нових підходів стосовно отримання й реалізації конкурентних переваг як окремими підприємствами, так і агропромисловим комплексом держави загалом, на сьогодні заслуговують на особливу увагу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Конкурентоспроможність АПК в контексті євроінтеграційних процесів України вивчали такі вчені, як Т. Гарбузова, Г. Черевко, Т. Партин, К. Фоміна, К. Ілляшенко та ін.

Постановка завдання. Завдання статті – теоретико-практичні дослідження конкурентоспроможності АПК у контексті євроінтеграційних процесів України.

Виклад основного матеріалу. Утвердження України як повноправного члена Європейського Союзу (ЄС) вимагають національні інтереси нашої країни. Процеси глобалізації економіки є об'єктивними, і закономірний їх розвиток неминуче призведе до створення в Європі єдиного економічного простору та його поступового розширення. Тому, яким би віртуальним сьогодні не видавалося входження України до ЄС, реалізація законів діалектики та об'єктивних економічних законів згодом перетворить цю віртуальність на дійсність. Питання тільки в часі і в тому, наскільки ефективно можна цей час використати, аби підійти до моменту вирішення проблеми якомога підготовленішими і з найменшими втратами.

Процес підготовки і вступу України до ЄС – надзвичайно складний і багатоаспектний. Погляди багатьох учених і практиків на хаотичний розвиток ринкових відносин у рамках ЄС–Україна залишились у

минулому, оскільки вони не спрямовані на стимулювання збільшення національного багатства. Це зумовлює певну специфіку сучасного розуміння суті й значення вступу України до ЄС, його можливих позитивних і негативних аспектів, передбачуваних очікувань, особливостей підготовчого процесу та ролі в цьому процесі розвитку АПК [5, с. 3-4].

П'ятого лютого 2008 р. Україну прийнято до Світової організації торгівлі (СОТ), членами якої є 151 країна світу, які виробляють 95% світової продукції [2, с. 140].

Вступ України до СОТ створює значні можливості для українських товаровиробників, які дадуть Україні змогу кращого доступу до світових ринків, розширять споживчий асортимент і полегшать доступ до іноземних технологій. Водночас рівень конкуренції на внутрішньому ринку суттєво зросте, а оскільки до України прийдуть нові міжнародні гравці, то необхідно бути до цього підготовленими. Тож пріоритетним має бути забезпечення конкурентоспроможності українського АПК як на теренах нашої держави, так і на світовій арені.

Для України зі вступом до СОТ актуальності набуває питання випуску конкурентоспроможної продукції, котра могла б реалізовуватися в європейських країнах і відповідала б міжнародним стандартам. На сьогодні ціни відчизняної продукції наблизилися до європейського рівня, а за показниками якості й безпеки українська продукція відстає від європейської.

На думку аналітика Проекту міжнародної фінансової корпорації «Ділове середовище та розвиток підприємництва в Україні» Лесі Яковенко, одним з основних засобів підвищення конкурентоспроможності продукції агро-промислового комплексу на світовому ринку є використання регуляторної політики. Першочерговим завданням уряду має стати гармонізація стандартів на продукцію сільського господарства і продовольства зі світовими, впровадження міжнародних стандартів, удосконалення системи оцінки відповідності [1].

Обраний Україною шлях на євроінтеграцію істотно вплине на процес інвестування агропромислового комплексу.

Членство у СОТ є лише одним із чинників залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України. Чинниками, що стримують інвесторів, є нестабільність законодавства в країні, надмірний податковий тиск, низька дисципліна виконання контрактів, недоліки в роботі судової системи та інші чинники, що формують інвестиційний клімат у державі [3].

Економіка України та її агропромисловий комплекс не змогли забезпечити свою конкурентоспроможність самостійно, тому змушені будуть зробити це під впливом СОТ. Протягом наступного десятиріччя український АПК пройде природний відбір, створений Всесвітньою торговельною організацією. Щоб зміцнити свої позиції і вистояти в умовах жорсткої конкуренції, вітчизняним аграрникам необхідно впроваджувати нові технології, модернізувати виробництво, надати йому норм СОТ та скорочувати витрати. Посилення міжнародної конкуренції стимулюватиме український агробізнес до консолідації [4].

Висновки. Отже, проблема підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу в контексті євроінтеграційних процесів в Україні є однією з найактуальніших на сьогодні.

Створення умов для виникнення і підтримки конкурентних переваг національної економіки – найважливіше завдання держави. Стимулювання інвестицій та інновацій, сприятлива податкова політика, розробка та впровадження програм бюджетної допомоги позитивно впливають на підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу України.

Отримання точніших і детальніших висновків стосовно результатів дослідження конкурентоспроможності агропромислового комплексу в контексті євроінтеграційних процесів в Україні з конкретними рекомендаціями, потребує проведення поглибленого аналізу, який стане предметом подальших досліджень з цієї теми.

Бібліографічний список

1. Конкурентоспроможність АПК в контексті євроінтеграційних процесів України : Правовий тиждень [Електронний ресурс] / К. Фоміна // Щотижнева інформаційно-правова газета. – Режим доступу : www.legalweekly.com.ua/article/?uid=438
2. Партин Т. І. Чинники конкурентоспроможності / Т. І. Партин // Конкурентоспроможність в умовах глобалізації : реалії, проблеми та перспективи : матеріали другої міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І. В. Саух. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2008. – С. 140-154.
3. Перспективи інвестиційної діяльності в АПК за умов вступу України до СОТ : [Електронний ресурс] / К. В. Ілляшенко // WEB – ресурс научно-практических конференций „CONSTANTA”. – Режим доступу: www.confcontact.com/apl/9_Ilyia.htm
4. Управління міжнародною конкурентоспроможністю агропромислового комплексу в умовах членства в СОТ : економіка АПК [Електронний ресурс] / Т. В. Арбузова // Вісник БНАУ. – Режим доступу до журн. : <http://www.btsau.kiev.ua/ua/edition.php?id=23>
5. Черевко Г. Агропромисловий комплекс України в контексті євроінтеграції // Вісник Львівського державного аграрного університету : Економіка АПК / Г. Черевко, М. Гарасим. – Львів : Львівський державний аграрний університет, 2006. – № 13. – С. 3–15.

Чайковский П. Конкурентоспособность АПК в контексте евроинтеграционных процессов Украины

В статье рассмотрен вопрос конкурентоспособности АПК в контексте евроинтеграционных процессов Украины.

Ключевые слова: конкурентоспособность АПК, евроинтеграция, Всемирная торговая организация, регуляторная политика, международные стандарты.

Tschaikovsky P. Competitiveness of agroindustrial complex in the context of European integration processes in Ukraine

The article discussed the issue of competitiveness of agriculture in the context of European integration processes in Ukraine.

Key words: competitiveness of agriculture, European integration, World Trade Organization, regulatory policy, international standards.